

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1541. usque ad annum 1546

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118510

§. 38. Congregatio circa ordinem in examinandis materiis servandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66615)

igitur hoc Seripandi consilium eo colli-
 maret, ut hujus inscriptionis usus dif-
 ferretur, hinc Patrum potissimi eidem
 suffragati sunt, decreverunt tamen, ut
 ad hæc tituli verba: *Sacrofancta Syno-
 dus, adderentur etiam ista: Oecumenica
 & universalis*, eoquod ea ab ipsomet Pon-
 tifice in suo Diplomate fuissent adjecta.
 Denique tria proponebantur capita in
 Synodo præcipue agitanda, quæ tange-
 bant hæresum extirpationem, discipli-
 næ emendationem, nec non unionem in-
 ter Principes Christianos. His stabili-
 tis sancitum, ut in proxima Congrega-
 tione quivis mentem suam promeret,
 qua ratione hæc argumenta essent per-
 tractanda. Postremo tandem Aquensis
 Archiepiscopus, nec non Feltrensis &
 Asturiensis Antistites designabantur, ut
 absentium Episcoporum mandata, nec
 non eorum excusationes eo fine discute-
 rent, ut hac super re in proxima Congre-
 gatione sententias suas proferre possent.

§. XXXVIII.

*Congregatio circa ordinem in exami-
 nandis materiis servandum.*

Igitur die decima octava Januarii habi-
 ta est Congregatio, quæ tamen haud
 minoribus, quam priores, dissidiis erat
 obnoxia, cum opinionum certamini an-

Sæcul. XVI.
 A.C. 1546.

Pall. l. 6. c. 7.
 Raynald. hoc
 anno n. 10.
 & seq.

D d 4

fam

Sæc. XVI. sam præberet ipse ordo, quo tria illa ca-
A.C. 1546. pita a Præsidente proposita essent agitan-
 da, nam hanc ob rem quæstio in illa
 instituebatur, utrum de fidei dogmati-
 bus, ac Religionis negotiis præprimis
 agatur, eaque postmodum serie non in-
 interrupta pertractentur, vel potius inci-
 piatur a disciplinæ, morumque Clerico-
 rum emendatione, vel denique, utrum
 eodem simul tempore circa utrumque
 caput Patrum sollicitudo occupetur.
 Primæ opinioni adhærentes hæc expo-
 nebant: „ Hunc ordinem in veteribus
 „ Conciliis observatum, atque primo lo-
 „ co gravioris momenti argumenta fuil-
 „ se agitata legimus; cum fides præ a-
 „ liis virtutibus moralibus, quæ ad mo-
 „ rum correctionem conducunt, princi-
 „ pem obtineat locum, atque aliunde sit
 „ salutis fundamentum, ab eo autem,
 „ non item a tecto ædificii structura in-
 „ choetur, quin imo gravius delinqui
 „ ab eo, aiebant, qui aberrat a fide,
 „ quam qui in suis actionibus peccat. „
 Hisce rationibus illi, qui Legatis fave-
 bant, hæc insuper addiderunt: „ Ur-
 „ be obsessa potior cura intenditur ad ho-
 „ stes repellendos, quam emendandos ci-
 „ vium mores, ne forte hi magis exa-
 „ sperati opem, quam tum necessitas pe-
 „ tit, præstare renuant, præterea infä-
 „ num videtur, si Catholici primo in li-
 mi-

„mine sese reos esse faterentur, seque
 „rebellium cavillationibus submitte-
 „rent, eosque quodammodo tanquam
 „Judices agnoscerent. Præterea om-
 „nino indecens videtur, quod ad cu-
 „randa vulnera prorsus levia manus ad-
 „moveatur, ea vero negligantur, quæ
 „ad extremam fidelium ruinam pertra-
 „hunt: de cetero cum non nisi de emen-
 „dandis paucis Curia Romanæ corru-
 „ptelis agatur, prudentiæ adversari vi-
 „detur, quod ipsemet Princeps Curiam
 „suam subditorum censuræ ac corre-
 „ptioni subjiciat; ipsius enim est pro il-
 „lius emendatione leges dictare: His
 „accedit, quod ii Prælati, qui hanc e-
 „mendationem urgent, ad hoc ea ex
 „caussa unice impellantur, ut hoc pacto
 „suis adulentur Principibus, qui Pon-
 „tifici minus propensi forte nil optatius
 „habent, quam ut pristina diffidia Pa-
 „pam inter & Constantiensis, ac Basi-
 „leensis Concilii fautores rursus susci-
 „tentur. „ Hæc erat sententia Cardi-
 „nalis Pacheci Aquensis Archiepiscopi,
 „Bituntini Antistitis, aliorumque, qui
 „ad evitanda incommoda, quæ fors ex
 „adversa opinione suboriri possent, om-
 „nino a fidei dogmatibus initium esse su-
 „mendum statuerunt, declarantes, quod
 „soli Pontifici Curiam suam ex legum
 „præscripto emendandi sollicitudo relin-

Sæcul. XVI.
 A. C. 1546.

Sæcul. XVI
A. C. 1546.

Pallav. l. c.
n. 5.

quatur, ne forte Concilium hac in remiam severitatem adhibens, vulnera magis exulceret, quam sanet.

Potissimi vero ex Germaniæ Principibus, quos inter præcipuus erat Tridentinus Cardinalis, in hac fuere sententia, quod fidei dogmata absque prospero successu pertractarentur, nisi prius corruptelæ, unde hæreses progenitæ sunt, emendentur, inde vero Præsulles, qui huic sententiæ suffragabantur, sic inferebant: „Ægre admodum, do-
„nec populi offensio tollatur, morumque
„corruptio ab Ecclesiasticis eliminetur,
„fides adhibebitur doctrinis, quas illi
„populo annuntiabunt, alte enim om-
„nium animis ea infidet opinio, quod
„potius ad Pastorum exempla, quam
„verba attendendum sit: Præterea nul-
„latenus ex priscis Conciliis argumen-
„tum est petendum; eo enim tempore
„vel inter Christianos non adeo frequens
„erat morum corruptela, vel saltem illa
„ad hæreses occasionem non dederat.
„His accedit, quod tunc, cum morum
„correctio negligatur, Ecclesiastici im-
„patientes emendationis credi possent,
„id vero hæreticos a vera fide magis a-
„lienos, eorumque conversionem magis
„difficilem redderet. „ Hanc senten-
„tiam Pachecus Cardinalis, & Aquensis
„Archiepiscopus impugnabant, demon-
„stran-

Sæc. XVI.
A.C 1546.

strantes, maximi momenti rem esse, ut
 ulterioribus hæresis progressibus obex
 ponatur, ac proin illam communi quo-
 dam universalis Ecclesiæ Decreto repri-
 mere, summopere necessarium esset:
 Porro horum consilium eo tendebat, ut
 disciplinæ reformatio differatur, spe
 concepta, quod suæ Nationis Episcopis
 majori numero confluentibus tandem
 res ex eorum sententia decidi posset.

Tertio loco sententiam suam decla-
 rabat Thomas Campegius Feltrensis
 Episcopus, qui hæc duo fidei & refor-
 mationis capita nullatenus a se invicem
 disjungenda censuit, eoquod nec ullum
 fidei dogma esset, quod non aliquo abu-
 su a quibusdam vitiatum fuerit, nec
 quisquam etiam abusus reperiretur, qui
 non ex sinistra quadam dogmatis inter-
 pretatione ortum suum traxerit: „qua-
 „propter, prosequabatur Campegius,
 „utrumque simul est pertractandum, po-
 „tissimum eo nomine, quod cuncti ab
 „hoc Concilio, ad quod omnium oculi
 „sunt intenti, cunctis malis Ecclesiam
 „depravantibus remedium poni præ-
 „stolentur, hinc multo melius omnium
 „expectationi satisfiet, si conjunctim,
 „non autem per vices utrumque argu-
 „mentum agitetur; nec quoque ea res
 „magni moliminis censeatur, si diversi
 „Præsules examinandis dogmatibus,
 „&

Sæcul. XVI. „ & moribus emendandis præficerentur,
A.C. 1546. „ prout id jam antea a primo Legato fue-
 „ rat propositum. De cetero tamen hu-
 „ jus sententiæ executio eo promptius
 „ est maturanda, quo opportunius adhuc
 „ Principes Christiani mutua inter se
 „ concordia sunt uniti, cum timendum
 „ sit, ne forte progressu temporis novis
 „ identidem diffidiis collidantur. Hanc
 „ in rem cunctis Patribus est adlabo-
 „ randum, ut Synodus, quantum fieri
 „ poterit, in arctum temporis spatium
 „ contrahatur, ut Ecclesiæ non diu Pa-
 „ storibus suis destitutæ relinquatur, at-
 „ que alia evitentur incommoda. „ His
 verbis Thomas Campeggius innuere
 credebatur, quod mentem Pontificis
 fuerit affecutus, qui Synodum longius
 protrahi noluit. Porro hæc Feltrensis
 Episcopi sententia postmodum ceteris
 prævaluit: cum vero Legati in hoc
 confesso quicquam definire nollent, hinc
 ita pronuntiarunt: „ Quoniam rei gra-
 „ vitas amplius deliberandi spatium ex-
 „ postulat, cuncta, quæ a singulis prola-
 „ ta fuere, maturius ponderabimus, at-
 „ que in proximo confesso materias, ut
 „ de iis statuatur, proponemus. „ Po-
 stremo non deerant Galliæ Antistites,
 qui præprimis de pace stabilienda agen-
 dum censentes exponebant, quod ad
 Imperatorem, Regem Christianissimum

ce

Sæcul. XVI.
A.C. 1546.

ceterosque Principes hanc in rem literarum darentur, & iidem communicata ipsis convocata Synodi notitia rogarentur, quatenus ad Concilium pro stabilienda firma pace & ipsi suos decernerent Legatos, quin imo ipsimet etiam Lutheri Sectatores benigne invitarentur, ut sese Catholicis jungere velint. Verum Præses hoc negotium ad tempus magis opportunum rejecit, unde sancitum, quod singulis hebdomadibus feria secunda ac sexta duæ Congregationes sine ulteriori indictione haberentur.

Absoluto itaque præsentis confesso Legati literis Romam missis summum Pontificem de tota rei gestæ serie certiorum reddiderunt, eumque impense rogarunt, ut præter mandata eis promissa insuper pecuniarum subsidia transmitteret eroganda in pauperes illos Episcopos, qui Sanctitatis suæ, nec non Farnesii Cardinalis pollicitatione freti Synodum accesserunt. Mirum equidem videbatur, quod Pontifex ad hasce preces responsum distulerit, hinc conjiciebant nonnulli, quod Synodi negotia haud magnopere cordi habuerit, sed potius respexerit bellum, ad quod Farnesius priori anno Cæsarem contra Lutheri assecclas concitaverat; existimabat enim Pontifex, prout alii convitiabantur, quod

sæcul. XVI. quod jamjam muneri suo satisfacisset
 A C. 1546. cum Synodum a se convocatam inchoa-
 verit (*). Interea vero augebatur factio illorum, qui Synodi consultationes ab emendationis articulo incipiendas censebant, prout in sequenti Congregatione elucet.

§. XXXIX.

Materiarum ordo in Congregatione decretus.

Pallav. l. 6. c. 7. n. 6. Die vigesima secunda Januarii celebrata est Congregatio, in qua circa modum Synodi capita pertractandi inter
Raynald. hoc anno n. 10. Pa-

(*) Hoc summopere mirum, quod Continuator hanc calumniam a suo Paulo Sarpi excogitatam transcribere, imo & Pallavicinum tanquam illius testem allegare non erubuerit: cum ille tamen lib. 6. cap. 7. num. 4. putidum hoc mendacium his verbis confutarit: *Cum dies aliquot fuisset dilata responsio, subtilissimam hujus moræ causam Suavis profert: nimirum Pontificem bello in Protestantibus intentum, parum de Concilio laborasse: perinde quasi ab ultimo Decembris die, quo amplissima Legatis mandata miserat, ab ipso Suavi memorata, usque ad Idus Januarias, quo die oportuit hujusce responsionis literas fuisse obsignatas (quippe quæ ad Legatos per-*
 uenero